



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING

OM

FREDEKISBERG SKOLEVÆSEN

For SKOLEAARET 1922—23

(Tiden fra 1. April 1922 til 31. Juli 1923).

FRA

SKOLEDIREKTØREN



KØBENHAVN
SPUHR & SIEBUHRS BOGTRYKKERI
1 9 2 4

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Skolevæsenets Administration.

Skoledirektionen for Frederiksberg Provsti:

Stiftamtmand, Kammerherre C. E. A. Ammentorp (K. DM.).
Stiftprovst H. Hoffmeyer (R. DM.).

Frederiksberg Skolekommission:

Professor, Direktør H. O. G. Ellinger (K. DM. M. L.), Formand.
Sognepræst S. C. Borresen.

Direktør F. C. Grønvald (R.). M. F. K.

Kontrollør ved D. S. B., Raadmand J. F. N. Friis-Skotte, (M. f. D. R.) M. F.,
M. F. K.

Bager J. P. Nielsen, M. F.

Skoledirektør:

Cand. theol. F. C. J. Thorbjørnsen. (R.)

Viceskoledirektører:

Sofus Franck.

Cand. juris. Holger Rützebeck.

Skolevæsenets Kontor

er Mynstersvej Nr. 5, Kontortid for Ekspedition Kl. 10—2; Skoledirektøren personlig Kl. 1—2.

Skolevæsenet.

Børnetallet. Efter Uddrag af de Skolelister, som ledsager Mandtalslisterne, udgjorde det samlede Antal Børn i skolepligtig Alder i Frederiksberg Kommune den 31. December 1922: 9 879.

Heraf undervistes:

i Statsskoler paa Frederiksberg	167 (88 Dr. og	79 P.)
i — i andre Kommuner	91 (16 — „	75 —)
i kommunale Skoler paa Frederiksberg	6 945 (3 601 — „	3 344 —)	
i kommunale Skoler i andre Kommuner	209 (139 — „	70 —)
i anerkendte Privatskoler paa Frederiksberg	2 034 (1 078 — „	956 —)	
i anerkendte Privatskoler i andre Kommuner	391 (114 — „	277 —)
i Hjemmene og paa lignende Maade..	33 (12 — „	21 —)
Uden Undervisning var	9 (4 — „	5 —)

Disse sidste var alle syge.

Elevtallet. Foruden de 6 945 Børn i skolepligtig Alder fandtes der den 31. December 1922 endvidere i Kommuneskolerne 319 Børn under 7 Aar, 794 over skolepligtig Alder og 631 (166 over, 455 i og 10 under skolepligtig Alder) fra andre Kommuner. Omvendt fandtes i andre offentlige Skoler 467 skolepligtige Børn, som var hjemmehørende paa Frederiksberg. I Gennemsnit har der i afvigte Sommerhalvaar været 8 774 og i Vinterhalvaaret 8 496 Børn i Kommuneskolerne.

I de sidste Aar har Kommunens samlede Antal Børn i skolepligtig Alder fordelt sig saaledes:

	Statsskoler		Kommunale Skoler		Anerkendte Privatskoler		Undervist i Hjemmene og paa lignende Maade	Uden Undervisning	Ialt
	paa Frederiksberg	i andre Kommuner	paa Frederiksberg	i andre Kommuner	paa Frederiksberg	i andre Kommuner			
31. December 1911		31	8 341	541	2 565	728	161	8	12 375
— 1919	223	96	7 728	312	2 139	460	45	13	11 016
— 1920	209	87	7 360	284	2 067	439	35	3	10 484
— 1921	204	97	7 190	264	2 011	436	26	5	10 233
— 1922	167	91	6 945	209	2 034	391	33	9	9 879

Procentvis:

31. December 1911		0,2	67,4	4,4	20,7	5,9	1,3	0,1	
— 1919	2,02	0,87	70,15	2,83	19,42	4,18	0,41	0,12	
— 1920	1,99	0,83	70,20	2,71	19,72	4,19	0,33	0,03	
— 1921	1,99	0,95	70,26	2,58	19,65	4,27	0,25	0,05	
— 1922	1,69	0,92	70,30	2,11	20,60	3,96	0,33	0,09	

Elevtallet stillede sig i de foregaaende Aar saaledes:

	Elever hjemmehørende paa Frederiksberg			Elever hjemmehørende i andre Kommuner	Ialt	Skolepligtige Elever hjemmehørende paa Frederiksberg, i andre off. Skoler
	over skolepligtig Alder	i skolepligtig Alder	under skolepligtig Alder			
31. Dec 1911	319	8 341	286	340	9 286	541
— 1919	697	7 728	154	532	9 111	631
— 1920	719	7 360	256	586	8 921	580
— 1921	732	7 190	257	628	8 807	565
— 1922	794	6 945	319	631	8 689	467

Af- og Tilgangen ved de enkelte Skoler har været følgende:

(Se Tabellen Pag. 6).

Efter Hovedaarsagerne til Af- og Tilgangen stiller denne sig saaledes:

Tilgang ved Skolealderens Begyndelse	Afgang ved Skolealderens Slutning	Overskud
1 061	1 690	÷ 629

Tilgang fra andre Skoler	Afgang til andre Skoler	
694	558	136

Den samlede Nedgang i Elevantallet bliver herefter 493.

Til Sammenligning med de foregaaende Aar anføres følgende Oversigt:

	Børnetal den 1. April	Tilgang ved Skolealderens Begyndelse	Afgang ved Skolealderens Slutning	Tilgang fra andre Skoler	Afgang til andre Skoler	Overskud	Børnetal ved Skoleaarets Slutning.	Aarets gennemsnitlige Børnetal
1918—19	8 763	1 020	1 153	405	544	÷ 272	8 491	8 667
1919—20	8 491	965	1 146	1 338	563	÷ 594	9 085	9 174
1920—21	9 085	1 007	1 282	585	533	÷ 223	8 862	8 991
1921—22	8 862	1 003	1 261	660	509	÷ 107	8 755	8 839
1922—23	8 597	1 061	1 690	694	558	÷ 493	8 104	8 596

	Børnetal den 1. April 1922	Tilgang						Afgang							Børnetal den 31. Juli 1922	Aarets gennemsnitlige Børnetal	
		fra andre Klasser	fra Hjemmet	fra offentlige Skoler paa Frederiksberg	fra andre offentl. Skoler	fra private Skoler	Ialt	til andre Klasser	til offentlige Skoler paa Frederiksberg	til andre offentl. Skoler	til private Skoler	ved Slutn. af den skolepl. Alder	indskrævnings Lov af 24/3 99 § 1, 5. Stk.	døde			Ialt
Skolen paa Howitzvej	919	17	95	23	106	10	251	17	85	59	20	122	1	3	307	863	897
Skolen paa Niels Ebbesensvej	723	5	86	61	44	37	233	5	64	61	13	122	3		268	688	721
Skolen paa Godthv.	812	2	83	53	15	12	165	2	11	31	7	159		2	212	765	896
— paa Fuglevsv.	672	22	96	55	37	14	224	22	40	35	15	152	2	1	267	629	644
— - Nyetandsv.	836	5	128	52	33	17	235	5	55	28	13	140	4		245	826	860
— - Solbjergv.	883	5	131	87	33	12	268	5	58	63	10	223		1	360	791	875
— - Lollandsv.	873	5	90	34	23	7	159	5	29	28	7	178	3	2	252	780	859
— - Duevej ...	1120	12	198	15	54	33	312	12	73	60	24	126	64	1	360	1072	1111
— - la Coursvej	981	102	147	62	25	11	347	102	15	30	9	217			373	955	1008
Frederiksberg Gymnasium	374	3	6	54	15	113	191	3	1	30	3	127			164	401	373
Mellem- og Realskolen for Piger, Amicisvej	170			3	1	13	17		1	3	3	5			12	175	175
Mellem- og Realskolen for Drengene, H. C. Ørstedsvvej..	138		1	2			3		74			10			84	57	74
H. C. Ørstedsvsjs Pigeskole.....	96			5		29	34			4	2	21	1		28	102	103
	8597	178	1061	506	386	308	2439	178	506	432	126	1602	78	10	2932	8104	8596

Skolen paa Chr. Winthersvej, der havde et Børnetal pr. 1. April 1922 paa 57 Elever, nedlagdes $\frac{31}{7}$ 1922. Børnene indmeldtes fortrinsvis i private Skoler.

Skolebygningerne. Ud over den almindelige Vedligeholdelse af Skolebygningerne er der i Aarets Løb foretaget følgende Arbejder: Ombygning af Skolen paa Niels Ebbesensvej med Paabygning af en ny Etage paa Hovedskolen samt Forandring af Kontorlokaler ved Skolen paa la Coursvej.

Klasse-og Timetal samt Børnetal pr. Klasse. Antallet af Klasser og Undervisningstimer ved de enkelte Skoler var pr. Aug. 1923 følgende (se Tabellen Pag. 8):

Børnetallet pr. Klasse var i Gennemsnit ved Skoleaarets Begyndelse i Værneklasser 12,00, i Hjælpeklasser 17,83, i Mellemskole- og Realklasser 22,72, i Gymnasieklasser 17,87 og i de øvrige Klasser 29,98.

Elevtallets Fordeling mellem de enkelte Klasser stillede sig saaledes ved Midten af Skoleaaret (se Tabellen Pag. 9).

I Klasser for svagt begavede Elever undervistes:

	1. April 1922.	Tilgang.	Afgang.	31. Juli 1923.
i Værneklasser	35	16	15	36
i Hjælpeklasser	112	14	49	77

Skolevæsenet har betalt for 2 Børns Undervisning hos en af Skolen antaget Lærerinde samt for Undervisning af 6 tungt hørende Børn i Abnormskoler.

Det Antal Børn, som forlod Skolen efter Slutningen af den skolepligtige Alder blev udskrevet fra følgende Klasser:

Gymnasiet	5,0 pCt.
Realklasse	8,6 "
IV Mellemskoleklasse	7,5 "
III —	4,9 "
II —	2,5 "
I —	0,1 "
Afgangsklasse (7. og 8. Klasse)	53,7 "
6. Klasse	12,0 "
5. —	2,9 "
4. —	0,1 "
Hjælpe- og Værneklasse	2,7 "

	Gymnasie- klasser			Realklasser (Pigeskolekl.)	Mellemskole- klasser				Folkeskoleklasser										Klassetal ialt	Undervis- ningstimer (heri frivil. Sprogtimer)
	3	2	1		IV	III	II	I	8	7	6	5	4	3	2	1	Hjæpe- klasser	Værne- klasser		
Skolen paa Howitzvej						2	2	1			2	4	4	4	4	3		3	33	1007
— — Niels Ebbesensvej ...				1	1	1	2	1			3	3	3	3	4	3		3	29	903
— — Godthaabsvej				2	4	2	2	2			2	3	3	4	4	3		3	34	1077
— — Fuglevangsvej				1	4	2	2	2			2	2	2	2	2	2		2	24	795
— — Nyelandsvej					2	2	2	2			1	3	2	4	3	4		3	32	974
— — Solbjergvej									2	2	4	4	4	3	4	5	4	4	33	1015
— — Lollandsvej									2	2	4	3	4	5	5	6	3	3	32	956
— — Duevej									1	5	4	5	6	6	6	4	2	4	39	1193
— — la Cours Vej				1	2	2	2	2	2	3	3	3	2	3	4	4		4	33	1063
Frederiksberg Gymnasium	3	3	3		2	2	2	2											17	601
Skolen paa Amicisvej				1	1	1	2	2											7	250
— — H. C. Ørstedsvvej 7 B..				1	2	1	1	1											6	199
Ialt	3	3	3	7	18	15	17	15	8	27	28	32	34	35	37	28	6	3	319	10033
	9				65				238											

	Gym- nasiekl.	Realkl.	IV	8	III	7	II	6	I	5	4	3	2	1	Hjælpe- klasser	Værne- klasser	Ialt
Skolen paa Howitzvej.....					44	57	41	125	26	116	121	129	106	93		36	894
— — Niels Ebbesensvej..		11	21		25	97	49	88	27	93	122	73	129	93			828
— — Godthaabsvej.....		52	66		44	61	46	94	48	99	93	106	125	88			922
— — Fuglevangsvej.....		26	74		49	33	50	53	44	64	57	58	66	63			637
— — Nyelandsvej.....			29	36	48	73	48	69	46	114	151	100	62	93			869
— — Solbjergvej.....				48		121		107		115	97	117	134	98	71		908
— — Lollandsvej.....				59		112		80		113	139	145	163	93			904
— — Duevej.....				20		135		118		152	168	191	176	124	35		1119
— — la Coursvej.....		23	44	65	48	90	57	83	62	108	72	106	133	144			1035
Frederiksberg Gymnasium.....	149		50		60		61		62								382
Skolen paa Amicisvej.....		19	23		27		60		51								180
— — H. C. Ørstedsvej 7 B		20	15		19		26		27								107
Ialt.....	149	151	322	228	364	779	438	817	393	974	1020	1025	1094	889	106	36	8785
pCt. af Børnetallet....	1.7	1.6	3.6	2.5	4.1	8.8	4.9	9.3	4.4	11.8	11.6	11.6	12.4	10.1	1.2	0.4	

Undervisningsforhold:

Resultatet af de officielle Eksaminer var følgende:

	Examenstermin	Studenter-examen		Realexamen (Pigeskole-examen*)		Mellemskole-examen	
		Elevtal	Gennem-snitskar-ter	Elevtal	Gennem-snitskar-ter	Elevtal	Gennem-snitskar-ter
Skolen paa							
Niels Ebbesensvej...	Juni 1923			11	6.74	22	6.53
Godthaabsvej	"			49	6.72	61	6.91
Fuglevangsvej	"			25	7.06	73	6.98
Nyelandsvej	"					27	6.66
la Coursvej	"			23	7.00	44	7.11
Frederiksberg Gym-	Juni 1922	30	6.85	13	6.08	43	6.46
nasium	" 1923	37	6.66			47	6.49
Amicisvej	"			19	7.25	22	7.17
H. C. Ørstedsvej 7...	"			9*	6.93		
Ialt		67	6.75	149	6.82	339	6.79

Af de 339 Elever, der bestod Mellemskoleeksamen, afsluttede 63 deres Skolegang med denne Eksamen, 109 optoges i Gymnasier og 167 overgik til Realklasser.

Til den af Staten anordnede Optagelsesprøve til I Mellemskole-klasse i Maj—Juni 1923 indmeldtes 382 Elever. 10 Elever trak sig tilbage før Prøven og for 6 blev Dispensation nægtet. 326 Elever bestod Optagelsesprøven; 40 bestod ikke. Af I Mellemskoleklas-ser oprettedes 17 med ialt 483 Elever fra kommunale og ikke-kom-munale Skoler (2 Klasser i Skolerne paa N. Ebbesensvej, Godt-haabsvej, Fuglevangsvej, Nyelandsvej, la Coursvej, Amicisvej samt Frederiksberg Gymnasium; 1 Klasse i Skolerne paa Howitz-vej, Solbjergvej og Pigeskolen paa Ørstedsvej).

Skolestipendier. Skolekommissionen har uddelt:

8	Livsopholdsstipendier	à 200 Kr.
20	—	à 150 "
4	—	à 100 "

* Desuden er der til Elever i Gymnasie-, Præliminær- og Realklas-serne uddelt Flidspræmier til Beløb ca. 500 Kr.

Fra *det kommunale Præliminærkursus*, der oprettedes i August 1908 og staar aabent for alle i Kommunen hjemmehørende unge

Mennesker under 17 Aar, som har haft Bolig her mindst 2 Aar og bestaar Adgangsprøven (i Dansk og Regning), har i alt 476 Elever bestaaet Almindelig Forberedelseseksamen (Præliminæreksamen).

Kursuset har i det forløbne Skoleaar haft 2 Hold Elever, fordelt i 4 Klasser.

Af Hold I, som begyndte sin Undervisning i April 1921, indstilledes 39 Elever til Eksamen i Maj—Juli 1923. Af disse var 1 sygemeldt under hele Eksamenen. De 38 bestod med et Gennemsnit af 102,09 Points. 3 opnaaede Udmærkelse.

Hold II oprettedes i April 1922 med 48 Elever. Heraf udgik 10 i Aarets Løb, 6 paa Grund af for ringe Evner, 1 paa Grund af Svagelighed. 3 manglede Lyst til at læse. 2 Elever blev optaget i Løbet af Aaret.

Ved Aarets Slutning var Elevantallet ialt 79, Hold I 39, Hold II 40.

Udgiften udgjorde i

1918—19	22 380	Kr. 40	Ø.
1919—20	32 413	— 70	—
1920—21	38 566	— 98	—
1921—22	38 720	— 06	—
1922—23	36 684	— 79	—

De kommunale Fortsættelseskursus for unge Mænd og Kvinder indtil 22 Aars Alderen havde i Vinterhalvaaret 1922—23 deres 23de Undervisningsaar. Undervisningen begyndte med 616 Elever (mod 773, 906 og 771 de tre nærmest foregaaende Aar), 119 Mænd og 497 Kvinder, heraf 70 Mænd og 309 Kvinder til Dagkursus. Eleverne fordeltes i 34 Hold:

- A. *Dagkursus*, 21 Hold: Dansk og Skrivning 2 Hold (bl.), Regning og Skrivning 3 Hold (2 Kv., 1 bl.), Engelsk 5 Hold (1 Kv., 1 Md., 3 bl.), Bogføring 1 Hold (bl.), Stenografi 2 Hold (bl.), Sløjd m. m. 1 Hold, Husgerning 6 Hold, Sang 1 Hold (Kv.).
- B. *Aftenkursus*, 13 Hold: Regning og Skrivning 1 Hold (Md.), Engelsk 2 Hold (1 Md., 1 Kv.), Tysk 2 Hold (bl.), Kjolesyning 6 Hold, Husgerning 2 Hold.

I Sprog og til Dels Husgerning blev viderekomne skilt fra Begynderne. Til Kjolesyning og Husgerning mødte Eleverne 2 Gange om Ugen à 3 Timer, til de andre Fag 3 Gange à 2 Timer, Fortsættelse i Sprog dog 2 × 2 Timer ugentlig. — Af de 35 Lærere og Lærerinder, der meddelte Undervisningen, havde de 23 Ansættelse ved Kommunens Skolevæsen.

1918 oprettedes for første Gang Kursus (*Dagkursus*) i April, Maj og Juni Maaneder i Bogføring, Maskinskrivning og Stenografi

(6 Timer ugentlig i hvert Fag), særlig beregnet paa Elever, der har taget Præliminær-, Real- eller Mellemskoleeksamen ved Kommunens Skolevæsen. 1922 meldte sig 137 Elever — 43 Md. og 94 Kv. — der fordeltes paa 5 Hold til Maskinskrivning, 4 Hold til Bogføring og 3 Hold til Stenografi. Hvert Hold havde 18 Timer ugentlig i Tiden 3—9 Em. Saa godt som alle Elever deltog i alle 3 Fag.

Elevantallet var nedadgaaende, saa at det ved Undervisningens Begyndelse og ved Slutningen af hver Maaned udgjorde:

1920—21	892	877	839	787	702	626	599
Sommerkursus	65	65	58	53			
1921—22	773	755	748	690	659	607	557
Sommerkursus	95	86	80	77			
1922—23	616	608	584	522	492	461	455
Sommerkursus	137	131	105	106			

Afgangen i Vinterhalvaaret 1922—23 udgjorde 21,7 pCt. (26,2 pCt., 32,8 pCt. og 35,4 pCt. de tre nærmest foregaaende Aar), 1 Hold opløstes i Løbet af Halvaaret paa Grund af for stærk Afgang.

Afgangen paa Sommerkursus var 22,6 pCt. (18,9 pCt. Aaret forud).

Nedenstaaende Oversigt viser Forsømmelserne i de 3 sidste Aar i pCt. af Skoledagene:

1920—21	14,0	8,1
Sommerkursus	2,7	1,0
1921—22	13,4	8,0
Sommerkursus	3,2	2,0
1922—23	10,9	5,4
Sommerkursus	7,4	3,5

I Indskrivningspenge har Eleverne betalt 2 217 Kr.

Skolens Udgift udgjorde:

1919—20	42 834	—	26	—
1920—21	52 729	—	82	—
1921—22	46 779	—	62	—
1922—23	36 814	—	20	—

Den af Kommunen støttede *tekniske Skole* for Haandværkslærlinge og Æsvende, som har Lokaler i Howitzvejs Skole og i en af Barakkerne paa Yrsavej, havde 613 Elever. Skolens Indtægt var: Skolepenge 10 281 Kr., Statstilskud til Driften 23 920 Kr., til Afholdelse af Foredrag 300 Kr. og som Understøttelse til 7 Elever i Dagskolen for Karetmagere 964 Kr., Kommunens Tilskud til Drif-

ten 2 760 Kr. (hvortil endvidere kommer gratis Lokaler, Belysning og Brændsel anslaaet til 12 500 Kr.), Tilskud fra Amtsskolefonden 2 000 Kr., fra „Det Rejersenske Fond“ 200 Kr., fra „De Spannørske Legater“ 300 Kr. (til Fripladser) og fra Antikvar Carl Jul. Petersens Hjælpefond 100 Kr. (til Foredrag og Koncerter). Forsømmelserne udgjorde 6 pCt., heraf paa Grund af Sygdom 3,5 pCt.

Fra *Børnenes Bogsamlinger*, der ved Aarets Slutning tilsammen tæller 15 999 Bind, er der sket 78 286 Udlaan til 5 277 Børn.

I de to *Skolehaver*, den ene ved Skolen paa Duevej (4 180 m²), den anden ved Nylandsplads (4 380 m², oprettet 1920), undervises Børn fra Kommunens Skoler i Alderen 11—14 Aar, som frivillig melder sig dertil, 2 Gange ugentlig uden for Skoletiden. I 1923 undervistes 224 Børn. Tillige udleveres fra den skolebotaniske Afdeling ved Nylandsplads Planter til Skolernes Botanikundervisning.

Skolebesøget. Skoleforsømmelserne fordelte paa hele Børnetallet og beregnede i pCt. af de skolepligtige Dage har udgjort:

	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom
Skolen paa Howitzvej	4,9	0,5
„ „ Niels Ebbesensvej	5,2	0,3
„ „ Godthaabsvej	5,3	0,3
„ „ Fuglevangsvej	5,4	0,2
„ „ Nylandsvej	5,5	0,3
„ „ Solbjærgvej	5,2	0,2
„ „ Lollandsvej	4,7	0,4
„ „ Duevej	5,8	0,3
„ „ la Coursvej	6,0	0,4
Frederiksberg Gymnasium	4,4	0,2
Skolen paa Amicisvej	5,7	0,3
„ „ H. C. Ørstedesvej 7 B ..	7,0	0,5

I *Skolebøder* idømtes 6 Kr. 15 Ø. for 22 Dages Forsømmelser af 3 Børn.

Af de *Legater*, der er knyttet til Kommuneskolerne, har 2 Drengene faaet Justitsraad Priemes og Hustrus Skolelegat (100 Kr.). 1 Pige Docent N. I. Fjords Legat (42 Kr.). 1 Dreng Enkefru P. M. Schulstads Legat (35 Kr.). 4 Piger Fabrikant C. A. Fejlberg og Hustrus Skolelegat (150 Kr. til Deling) samt 2 Drengene „Gunnar Jensens Mindelegat“ (Renter af 5 000 Kr. til Deling).

Skolebørns erhvervsmæssige Arbejde. Efter Indberetning fra Skolerne til Skolevæsenets Tilsynsførende ved Overholdelse af den af Kommunalbestyrelsen vedtagne og af Indenrigsministeriet under 2. November 1918 godkendte Vedtægt for Frederiksberg Kommune angaaende Børns og unge Menneskers Arbejde i visse Arter af Erhvervsvirksomhed var ved Skoleaarets Begyndelse 306 skolepligtige Børn i Arbejde i Virksomheder, der falder ind under Tilsynet; 298 Børn ved Skoleaarets Slutning. Tallene fordelte sig saaledes paa Skolerne, henholdsvis ved Skoleaarets Begyndelse, Slutning og i Gennemsnit af Aaret:

Skolen paa Howitzvej	39	43	41
„ „ Nils Ebbesens Vej	39	24	29
„ „ Fuglevangsvej	22	17	16
„ „ Godthaabsvej	38	55	47
„ „ Nyelandsvej	30	27	27
„ „ Solbjærgvej	38	38	40
„ „ Løllandsvej	42	24	33
„ „ Duevej	34	35	35
„ „ la Cours Vej	24	35	27
	I alt ... 306	298	295

Forholdet mellem Antallet af Dreng og Piger har været som 8:1, idet de Piger, som er beskæftigede ved Husgerning i Hjemmet, ikke falder ind under Vedtægten.

I Aarets Løb er der angaaende Overtrædelse af Vedtægten til den Tilsynsførende indgaaet 4 Anmeldelser fra Politiet, 17 ved Indberetninger fra Skolerne. I 15 Tilfælde har den Tilsynsførende konstateret Overtrædelser paa Gader og i Forretninger, og privat fra Lærere er der blevet givet Tilsynet Meddelelse om 8 Tilfælde, hvor Børn paa Grund af Arbejde kom uforberedte i Skole. I alt har Tilsynet haft 44 Sager til Behandling. I 6 Tilfælde er Sagen henvist til Politiets Afgørelse, dette gælder saaledes alle Tilfælde med Mælkekuske, Mælkerier og Biografteatre samt de Overtrædere, der har siddet gentagne Advarsler overhørigt.

De skolesøgende Børns Opførsel giver Anledning til følgende Bemærkninger:

Der *borfsendtes* i Løbet af Aaret 11 Børn (mod 6 forrige Aar), nemlig 1 af Foreninger (Lov 14. April 1905, § 5) og 10 af Værgeraadene. For Retten tiltaltes 6 Børn (11 forrige Aar), og til Værgeraad og Dommer blev der afgivet 82 Erklæringer (mod 49 Aaret før).

Sundhedsforhold m. m. I de 8 *Badeanstalter* blev der tilsammen givet 101 685 tempererede Brusebade. Af Drengklasserne har i de enkelte Skoler fra 87—98 pCt. og af Pigeklasserne fra 76—91 pCt. af de tilstedeværende Børn benyttet Skolernes Badeanstalter. I Gennemsnit har hvert af de badende Børn faaet 19 Bade i Aarets Løb. Badningen besørgeades ved 1 Bademester, 2 Badekonere og 3 Skolebetjente.

Svømmeundervisningen paa „Helgoland“ Sommeren 1922. Da Resultatet af Prøveholdene i Tørsvømning i Maj Maaned 1921 var over Forventning godt, oprettedes der Tørsvømningsskole — et for Piger og et for Dreng — ved alle Skolerne, d. v. s. 21 Hold, der hver fik 8 Timers Undervisning i Skolernes Gymnastiksal. Resultatet af denne forberedende Undervisning i Svømmebevægelserne viser sig ikke alene deri, at Lærerne hurtigere og lettere faar lært Eleverne at svømme; men det viser sig ogsaa deri, at en Lærer kan undervise flere Elever pr. Time, paa „Helgoland“, og derfor har 5 Lærere i Aar kunnet udføre det samme Arbejde som 6 Lærere de foregaaende Aar.

Undervisningen paa „Helgoland“, der meddeltes af 4 Lærere og 5 Lærere (i Ferien 3 Lærere og 4 Lærere) laa udenfor Børnenes Skoletid, i Ferien fra Kl. 11—3 og i den øvrige Tid fra Kl. 2½—6½.

Der var indmeldt ca. 1900 Elever, men desværre kunde de ikke faa Lov til at give Møde mere end hveranden Dag, da der paa Grund af den store Tilslutning baade i København og paa Frederiksberg var anvist Frederiksberg mindre Plads paa Badeanstalten end de foregaaende Aar; som Følge heraf bliver det samlede Antal Bade og Tallet paa bestaaede Prøver mindre end det var i det foregaaende Aar.

Som Maal for Undervisningen anvendtes nedenstaaende to Prøver:

I. „Folkeskolens Frisvømmerprøve“, hvortil der kræves:

1. Brystsvømning	200 m
2. Rygsvømning	40 „
3. Flydning.	
4. Dykning efter Genstand	2½ „
5. Undervandssvømning	10 „
6. Bjergring af en jævnaldrende Kammerat	20 „
7. Noget Kendskab til Frigørelsestog.	

II. „Frederiksberg udvidede Frisvømmerprøve“, hvortil der kræves:

1. Brystsvømning	500 m
------------------------	-------

2. Rygsvømning med Overtag 100 „
3. Dykning efter Genstand 3 „
4. Undervandssvømning 12 „
5. Bjergning efter Svømning i fuld Paaklædning.. 25 „
6. Afklædning i Vandet.
7. Praktisk Kendskab til Frigørelsestag.
8. Praktisk Kendskab til Oplivningsforsøg (Schäfermetoden).
9. Udspring paa Hovedet fra Vippen.

Besøget fremgaar efter de over Børnene førte Mødelister af følgende Tal:

	Antal Elever	Antal Bade	Bestaaet „Folkesk. Frisvpr.“	Bestaaet „Frederiksberg ndv.Frisvpr.“
Piger	700	12 568	35	23
Drenge ..	1200	15 192	43	21
Ialt ...	1900	27 760	78	44

Den 26. August 1922 afholdtes i Sportsbassinet en Svømmeopvisning, hvortil foruden Autoriteterne fra Frederiksberg Kommune ogsaa Repræsentanter fra Københavns Skolevæsen samt Børnenes Forældre og nærmeste Paarørende var indbudt, de sidste gennem Programmer, som Børnene havde med hjem. Den overværedes af ca. 3000 Tilskuere.

Bespisningen og Skolebørn med Middagsmad i Vintermaanederne fandt ligesom Aaret forud Sted hver Søndag og varede med Støtte af Kommunen fra den 27. November til den 30. April, begge Dage medregnede. Børnene bispistes hveranden Dag med varm Mad, hveranden med varm Mælk, Kryddertvcbakker og Smørrebrød. I alt bispistes:

i Vinteren 1918—19	$\left\{ \begin{array}{l} 2\ 300^* \\ 1\ 970^{**} \end{array} \right.$	Børn	i 112 Dage med 318 200 Port.
		—	
i — 1919—20	$\left\{ \begin{array}{l} 1\ 600^* \\ 1\ 400^{**} \end{array} \right.$	—	i 113 — — 206 000 —
		—	
i — 1920—21	$\left\{ \begin{array}{l} 1\ 230^* \\ 1\ 120^{**} \end{array} \right.$	—	i 113 — — 150 000 —
		—	
i — 1921—22	$\left\{ \begin{array}{l} 1\ 250^* \\ 1\ 190^{**} \end{array} \right.$	—	i 123 — — 169 000 —
		—	
i — 1922—23	$\left\{ \begin{array}{l} 1\ 250^* \\ 1\ 210^{**} \end{array} \right.$	—	i 117 — — 155 000 —
		—	

*) De egentlige Vintermaaneder.

**) De to Foraarsmaaneder.

Det Antal Børn her i Kommunen, som ved Indrømmelse fra Befordringsautoriteterne fik *fri Rejse med Jernbaner og Dampskibe* i Sommerferien 1922 udgjorde 3 549.

Lærerforeningen anbragte i alt 858 Børn, deraf 153 (31 Drengene og 122 Piger) i private Hjem. I Juni Maaned anbragtes 183 svage-lige Børn (97 Drengene og 205 Piger) i Kongsøre og Højstrup Ferie-hjem. 522 Børn (317 Drengene og 205 Piger) udsendtes i Ferien til Foreningens Feriehjem i Kongsøre og Højstrup og til „Det Clas-senske Fideikommis“s Feriehjem i Corselitze Skov paa Falster, hvert Barn i 3 Uger.

I Antallet af de ferierejsende Børn var indbefattet 260 kirtel-syge Børn, der anbragtes paa *Sanatoriet ved Høve*. Før Udsendelsen havde Skolelægerne undersøgt de Børn, der som kirtelsvage ønskedes anbragte paa Sanatoriet, men flere af disse Børn frembød dog slet ingen eller kun ganske ubetydelige Symptomer paa Kirtel-syge, saa at de disponible Pladser var tilstrækkelige til at skaffe alle dem Sanatorieophold, der for Alvor trængte dertil.

Opholdet paa Sanatoriet, der for Drengene strakte sig over Tidsrummet 11. Maj—18. Juli og for Pigerne 26. Juli—30. Septem-ber, havde som sædvanlig den heldigste Virkning paa Børnene, der rejste hjem med en Vægtforøgelse, som for Pigerne Vedkom-mende gennemsnitlig androg 1,9 kg, for Drengene 1,2 kg.

Undervisningen af tuberkuløse Børn i Henhold til § 9 i Lov No. 145 af 12. Marts 1918 har omfattet 14 Børn, som lider af smitte-farlig Tuberkulose; de har nydt særlig Undervisning i den af Kom-munen i 1915 indrettede Skolebygning paa Tesdorpsvej.

Børnene, der var under Lægetilsyn af Overlæge ved Frederiks-berg Hospitals Tuberkuloseafdeling, Dr. med. G. E. Permin, be-handledes efter følgende Plan:

Vinterplan.

- Kl. 9 — 9⁴⁵ Undervisning.
- „ 9⁴⁵—10¹⁵ Frokost ($\frac{1}{2}$ Pot sød Mælk til hvert Barn leveres fra Hospitalet).
- „ 10¹⁵—11 Undervisning.
- „ 11 —12 Spadseretur.
- „ 12 — 1¹⁵ Hvile (absolut Ro).
- „ 1¹⁵— 2 Undervisning.
- „ 2 — 3 Middag (2 Retter varm Mad, som leveres fra Hospi-talet).
- „ 3 — 3³⁰ à 4 Friluftsbeskæftigelse.

Sommerplan.

- Kl. 9 — 9⁴⁵ Undervisning.

- „ 9⁴⁵—10¹⁵ Frokost (Mælk fra Hospitalet).
 „ 10¹⁵—11 Undervisning.
 „ 11 —12³⁰ Spadsretur.
 „ 12³⁰— 2 Hvile (absolut Ro).
 „ 2 —3 Middag (Mad fra Hospitalet).
 „ 3 — 3⁴⁵ Undervisning.
 „ 3⁴⁵— 5 à 6 Friluftsbekæftigelse.
 Badning af Børnene, Desinfection af Spytteflasker m. v. fore-
 gaar paa Hospitalet.

Den *Undervisning af syge Børn paa Hospitalet*, der har fundet Sted ved en af Skolens Lærerinder siden 1901, har sidste Aar omfattet 27 Børn.

Indtægterne af Skolevæsenets særlige Fond, der bestaar af Skolebøder og Renter af Fondens Kapital, er anvendt til at støtte *Skolelejrser* med de ældste Klasser. Der foretoges Udflugter til Dyrehaven, Fredensborg, Gurre, Hareskov, Helsingør, Helsingborg, Kullen, Hillerød, Jægerspris, Sorø, Roskilde, Stevns Klint og Bornholm med 2 170 Børn, 42 almindelige Klasser og 39 Mellemskoleklasser. Af de sidste rejste 1 080 af 1 177 Børn eller 92 pCt., i Folkeskoleklasserne 1 090 af 1 226 Børn eller 89 pCt. Skolevæsenets Tilskud var 1 076 Kr. 79 Ø., hvilket i Gennemsnit bliver 12 Kr. 06 Ø. pr. Klasse og 49,6 Ø. pr. Barn.

Skolelægerne. Se Beretningen Side 27.

Skoletandklinikken.

Driftsudgifterne var i Tiden fra 1. April 1922—31. Juli 1923 50 037 Kr. 38 Ø., Udgiften pr. Barn androg ca. 9 Kr. 88 Ø. og pr. Behandling 2 Kr. 41 Ø. 89 Elever har efter derom indgivet Andragende faaet Betalingen eftergivet.

Til Sammenligning anføres, at Udgiften har været:

i 1917—18	2 Kr. 93 Ø. pr. Barn	1 Kr. 08 Ø. pr. Behandling
i 1918—19	5 „ 74 „ „ „	2 „ 25 „ „ „
i 1919—20	6 „ 21 „ „ „	1 „ 58 „ „ „
i 1920—21	8 „ 14 „ „ „	2 „ 15 „ „ „
i 1921—22	8 „ 27 „ „ „	2 „ 29 „ „ „

Se iøvrigt Beretningen S. 29.

Lærerpersonalet har afvigte Aar undergaaet følgende Forandringer:

Skoleinspektør Peter Jerndorff Jessen,
 Lærer Mathias A. K. Petersen,
 Lærerinde, Frk. A. Arneberg og
 Timelærer Sofus Rasmussen
 afskedigedes med Pension.
 Overlærer Nikolaj Andersen,
 Lærer Niels Dalsgaard Hansen,
 Lærerinde, Fru Isabella Jessen, f. Petersen, og
 Timelærer L. P. Christiansen
 afgik ved Døden.

Der er ikke antaget noget Personale til Erstatning for fornævnte afgaaede.

Der oprettedes i Aarets Løb et nyt Adjunktembede.

Lærerpersonalet bestod den 2. August 1923 af:

1 Rektor.
 10 Skoleinspektører.
 1 Lærerinde, der fungerer som Skoleleder og lønnes som Skoleinspektør.
 9 Overlærere, hvoraf 1 tillige er Lektor (en Overlærerpl. var ikke besat).
 9 Overlærerinder.
 6 fast ansatte Lektorer.
 7 fast ansatte Adjunkter.
 2 fast ansatte Lærere med Løn som Sang- og Gymnastiklærere.
 99 andre fast ansatte Lærere (7 Embeder var ikke besatte).
 168 andre fast ansatte Lærerinder (3 Embeder var ikke besatte).
 9 Timelærere.
 24 Timelærerinder.
 4 Lærere, { der midlertidig er antagne til at undervise
 2 Lærerinder, { enkelte Timer.
 4 Lærere og 2 Lærerinder, der er fast ansatte ved Statens Skoler, underviser delvis ved Frederiksberg Skolevæsen.

Desuden findes der en til Undervisning af tuberkuløse Børn antagen Lærerinde samt 22 Aarsvikarer.

Ved Skolevæsenet fungerer der foruden 2 Viceskoleledere, 2 Skolelæger, 3 Skolesygeplejersker og det ved Tandklinikken ansatte Personale endvidere 12 Skolebetjente, 1 Bademester, 2 Badekoner og en Varmemester.

Lærerpersonalets Tilvækst i de sidste Aar fremgaar af følgende Oversigt:

		Fast ansatte		Timelærerpersonale		Ialt		Hoved- sum
		Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	
$\frac{2}{4}$	1919	123	169	12	24	135	193	328
„	1920	140	179	19	51	159	230	389
„	1921	139	179	19	45	158	224	382
„	1922	139	183	13	32	152	215	367
$\frac{2}{8}$	1923	140	183	13	26	154	208	362

Undervisningen besørgedes saaledes:

	Ugentlig Timetal			
	I Sommerhalvaaret		I Vinterhalvaaret	
	Ved Lærere	Ved Lærerinder	Ved Lærere	Ved Lærerinder
1918—19	4 191	5 671	4 129	5 683
1919—20	4 718	6 093	4 642	6 098
1920—21	4 357	6 062	4 408	6 025
1921—22	4 222	6 092	4 276	6 050
1922—23	4 161	5 872	4 161	5 872

Paa Grund af Sygdom blandt Lærerpersonalet har Skolevæsenet afholdt Udgift til Vikariat i følgende Antal Timer (Tallene i Parentes angiver dette Antal udtrykt i Procent af Lærernes og Lærerindernes Timetal):

	For Lærere	For Lærerinder	Ialt
1918—19	5 606 (3,4)	11 761 (5,2)	17 367
1919—20	8 743 (4,67)	11 175 (4,58)	19 918
1920—21	7 311 (4,17)	14 320 (5,92)	21 631
1921—22	6 430 (3,78)	17 476 (7,19)	23 906
1922—23	8 292 (4,98)	16 535 (7,04)	24 827

Ved de enkelte Skoler er der afholdt 40 Lærerraadsmøder og 50 Lærermøder. Med Inspektørerne har Direktøren afholdt 14 Møder.

Der er afholdt 6 fælles Lærerraadsmøder og 1 fælles Lærermøde.

I Aarets Løb er afholdt følgende *Instruktionskursus* og *Foredrag* for Lærerpersonalet (planlagt af Skoledirektøren og det af Lærermødet nedsatte Instruktionsudvalg).

1. Viceskoleledelse S. Franck: Ekskursioner og Gennemgang af Plantesamfund.
2. Skoleinspektør J. Arvin: Regning.
3. Kommunalærer J. Vejlbj: Læsestueøvelser.

Lærerpersonalets Bogsamlinger talte ved Aarets Slutning 4 834 Bind.

Lønningsforhold. Den 2. August 1923 fordelte det faste Lærers personale sig saaledes paa de forskellige Lønningstrin:

a. 1. Rektorer:

1 à 9 678 Kr.

2. Skoleinspektører:

4 à 9 178 Kr.

4 à 8 578 Kr.

2 à 7 978 Kr.

10

3. Lærere, der med Skoleinspektørløn er antaget som Skoleledere:

1 à 9 178 Kr.

b. Fastansatte Lærere:

1. Overlærere:

1 à 9 570 Kr.

8 à 7 810 Kr.

9

2. Lektorer:

2 à 8 370 Kr.

1 à 7 770 Kr.

3 à 7 098 Kr.

6

3. Adjunker:

4 à 6 738 Kr.

1 à 5 262 Kr.

1 à 4 866 Kr.

2 à 4 314 Kr.

8

4. Særlige Sang- og Gymnastiklærere ved Gymnasieskolen:

2 à 5 862 Kr.

5. Lærere med anden skoleplanmæssig Løn:

50 à 6 610 Kr.

13 à 6 120 Kr.

8 à 5 630 Kr.

14 à 5 140 Kr.

7 à 4 650 Kr.

3 à 4 260 Kr.

1 à 3 882 Kr.

0 à 6 370 Kr.

0 à 5 888 Kr.

0 à 5 406 Kr.

0 à 4 924 Kr.

1 à 4 442 Kr.

1 à 4 060 Kr.

1 à 3 678 Kr.

99

c. Fastansatte Lærerinder:

1. Overlærerinder:

9 à 7 810 Kr.

2. Lærerinder med anden skoleplanmæssig Løn:

86 à 6 610 Kr.

26 à 6 120 Kr.

26 à 5 630 Kr.

0 à 6 370 Kr.

0 à 5 888 Kr.

0 à 5 406 Kr.

19 à 5 140 Kr.	3 à 4 924 Kr.
4 à 4 650 Kr.	3 à 4 442 Kr.
0 à 4 260 Kr.	0 à 4 060 Kr.
0 à 3 882 Kr.	1 à 3 678 Kr.

 168

Udgifterne til Skolevæsenets Drift har udgjort:

1918—19	1 755 003 Kr.	51 Øre mod bevilget	1 534 870 Kr.
1919—20	2 796 810	„ 39 „ „ „	1 556 528 „
1920—21	3 615 448	„ 80 „ „ „	3 546 441 „
1921—22	3 472 529	„ 03 „ „ „	3 647 393 „
1922—23	3 169 331	„ 30 „ „ „	3 468 241 „

Der er af Staten refunderet Kommunen 805 756 Kr. 55 Ø. til faste Lærerlønninger, ifølge Lov af 29. Marts 1904 17 422 Kr. 00 Ø. til Vikarudgifter og efter Tuberkulose-loven af 12. Marts 1918 8 743 Kr. 24 Ø. til den særlige Undervisning af tuberkuløse Børn. Lærerspersonalet har refunderet 28 720 Kr. 35 Ø. til Vikarudgifter. Skolevæsenets Tjenestemænd har betalt for Tjenestebolig 8 822 Kr. 32 Ø. Underskolerne ved de af Kommunen overtagne Overskoler har refunderet Kommunen Andel i fælles Udgifter 46 190 Kr. 36 Ø. og Kommunens Andel i Skoleafgiften har andraget 68 420 Kr. 50 Ø. Afregning med Staten, København og Gentofte i H. t. Lov af 20. Marts 1918 har andraget 234 712 Kr. 49 Ø. i Kommunens Favør og Udlejning af Skolelokaler har indbragt 750 Kr. Endelig har Staten for kirtelsyge Børns Ophold paa Høve Sanatorium refunderet 44 027 Kr. 50 Ø.

Herved synker Kommunens Udgift til Skolevæsenets Drift i afgivte Aar til 1 905 765 Kr. 99 Ø. Fordeles denne Udgift paa Børnetallet i Kommuneskolerne (efter at man har fradraget Udgiften til Fortsættelsesundervisning, Amtsskolefonden og til Pensionsudgifter vedrørende de overtagne Skoler samt Udgiften til Artiumskursus, som ikke vedrører de skolesøgende Børn), bliver den for hvert Barn 206 Kr. 09 Ø. af Kommunen og 101 Kr. 90 Ø. af Stat og Skolefond.

Den tilsvarende Udgift udgjorde	pr. Barn af Kommunen af Stat og Skolefond		
1917—18 1 262 367 Kr. 34 Ø.	133 Kr. 09 Ø.	22 Kr. 12 Ø.	
1918—19 1 332 311 „ 79 „	163 „ 72 „	55 „ 06 „	
1919—20 1 990 440 „ 42 „	203 „ 10 „	77 „ 65 „	
1920—21 2 418 479 „ 51 „	253 „ 26 „	119 „ 89 „	
1921—22 2 219 618 „ 62 „	234 „ 19 „	105 „ 12 „	

Andre (offentlige og private) Skoler. Ved Slutningen af 1922 fandtes foruden de kommunale Skoler følgende Skoler i Kommunen:

Se Tabellen Side 24—25.

Af de fra Skolelæger og Skoletandlæge til Skolekommissionen indsendte udførlige Beretninger skal følgende anføres:

Skolelæge-Beretning.

Tabel I.

Sygeligheden hos de i Skole-Aaret 1922—23. i 1ste Klasser nyoptagne Børn	Drenge	Piger	Ialt
Spinkel Legemsbygning	28	33	61
Mangelfuld Ernæring	65	61	126
Tuberkulose i Lunger	0	0	0
— i andre Organer	0	0	0
Kirtelsyge, let	135	113	248
— sværere	15	8	23
Blodmangel	38	44	82
Nervesygdomme	5	5	10
Øjensygdomme	46	46	92
Øre-, Næse- og Svælgssygdomme	77	87	164
Hjertesygdomme	9	10	19
Sygdomme i Aandedrætsorganerne (Tub. undt.)	12	8	20
— i Fordøjelsesorganerne	8	9	17
Holdningsfejl	20	8	28
Deformitet af Brystkassen	12	11	23
Andre Deformiteter	2	3	5
Brok	5	0	5
Andre kirurgiske Sygdomme	1	0	1
Hudsygdomme	5	8	13
Talefejl	5	2	7
Inbecillitet	1	3	4
Inkontinentia urinae & alvi	8	21	29
Andre Svagheder	—	3	3
I alt sygelige Tilfælde	497	483	980
Svage Personer	288	293	581
Raske Personer	253	262	515
I alt undersøgt	541	555	1096

Antal Elever

	Fra Frederiksberg Kommune					
	Over skolepligtig Alder		Iskolepligtig Alder		Under skolepligtig Alder	
	D.	P.	D.	P.	D.	P.
Statsskoler:						
St. Jørgens Gymnasium	60		48			
Svanholm Gymnasium	131		95			
Falkonergaardens Gymnasium		84		79		
Private Gymnasier:						
Frk. Kruses Skole		83		298		20
Johannesskolen	25	12	88	49	2	
Private Mellem- og Realskoler:						
St. Josef Søstrenes franske Skole...		19		137		18
Andre private Skoler:						
Forberedelsesskolen til						
St. Jørgens Gymnasium			87	1	24	
— Svanholm —			320		34	
— Falkonergaardens —				87		8
— Frederiksberg —			209		42	
Hans Gregersens Skole			77			
Anna Barfods —				110		15
S. Milos —				64		4
Dagmar Nielsens —			2	85	1	6
Frederiksberg højere Borger- og Realskole	5		50		2	
Billes Skole	10	3	61	48	5	1
Børnehjemmet Godthaabs Skole	5		73	11	3	
Set. Mariæ Skole			26	28	1	
M. og N. Vendts Skole		2	9	25		1
Mosaisk Drengeskole			2			
O. W. Jensens Skole			19	13	2	
Ialt...	236	203	1166	1035	116	73
Heraf i Statsskoler	191	84	143	79		
— i private Gymnasieskoler	25	95	88	347	2	20
— i — Mellem- og Realskoler		19		137		18
— i andre private Skoler	20	5	935	472	114	35

31. December 1922.

Til- sammen		Fra andre Kommuner								Ialt	
		Over skole- pligtig Alder		I skoleplig- tig Alder		Under skole- pligtig Alder		Til- sammen			
D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.
108		69		33				102		210	
226		131		95				226		452	
	163		50		48				98		261
115		40	41	241	119	15	21	296	181	411	582
	61		13		86		5		104		165
	174		16		240		23		279		453
111	1			36		18		54		165	1
354		1		173		30		204		558	
	95				43		9		52		147
251				48		13		61		312	
77				67				67		144	
	125			84			9		93		218
	68			51			6		57		125
3	91			51		1		3	51	6	142
57		4		44		1		49		106	
76	52	13	12	95	71	7	5	115	88	191	140
81	11			8				8		89	11
27	28			62	68		1	62	69	89	97
9	28	1		20	23	1		22	23	31	51
2		7		178		5		190		192	
21	13			8	10			8	10	29	23
1518	1311	266	132	1110	894	91	79	1467	1105	2985	2416
334	163	200	50	128	48			328	98	662	261
115	462	40	54	241	205	15	26	296	285	411	747
	174		16		240		23		279		453
1069	518	26	12	741	401	76	30	843	443	1912	955

Skolelægerne har i Skoleaaret 1922—23 undersøgt og udstedt Helbredskort for 1 096 i 1ste Klasserne indskrevne Børn foruden for adskillige i ældre Klasser nyoptagne Børn.

Af de 1 096 Børn maatte 515 (47 pCt.) anses for raske, medens de øvrige frembød forskellige — for største Delen dog mindre betydende — Svagheder, for hvilke er gjort nærmere Rede i Tabel I. Kun 83 Børn (42 Drengene og 41 Piger) fandt Skolelægerne Anledning til at tage under nøjere Observation, og disses Helbredskort mærkedes med NB.

I Skolelægernes faste Træffetider paa Skolerne er i alt henvist til dem 846 Børn, 9,8 pCt. af det samlede Elevantal. 50 Børn fejlede intet, for Svaghederne hos de øvrige 796 Børn er gjort Rede i Tabel III.

Tabel II.

Udnyttelsen af Skolelægernes Træffetider i Skole-Aaret 1922—23	
Skolernes samlede Elevantal (Aarets Gennemsnit).....	8596
Henvist til Skolelægen	846
Procent af Elevantallet	9,8
Intet foretaget	63
Afgivet Skøn	158
Afgivet Raad	321
Henvist til Lægebehandling	304
Mundtlige Henvisninger	32
Skriftlige Henvisninger	272
Heraf returnerede	120
med Diagnose	30

Tabel II viser, at der i 63 Tilfælde intet var at foretage for Skolelægen; i 158 Tilfælde afgaves et Skøn; 304 Børn henvistes til at søge Lægehjælp, medens 321, der ikke trængte til Lægehjælp, fik Raad eller henvistes til Skolesygeplejerskens Behandling.

Klassebesøg o. s. v. er udført som de foregaaende Aar.

Skolelægerne har som sædvanlig blandt talrige Ansøgere udtaget de Børn, der udsendtes til Høve Sanatorium og til Junikolonierne for svagelige Børn, ligesom de umiddelbart før Udsendelsen har undersøgt disse Børn og Feriekolonibørnene.

Tabel III.

Sygdomstilfælde hos Drengene og Piger henvist til Skolelægerne i Skole-Aaret 1922—23	Drengene	Piger
Akut Infektionssygdomme	10	12
Tuberkulose i Lunger.....	0	0
— i andre Organer	0	0
Kirtelsyge.....	15	13
Blodmangel.....	14	24
Nervesygdomme.....	5	13
Svagt Syn.....	34	42
Andre Øjensygdomme.....	37	45
Øre-, Næse- Svælgssygdomme	44	55
Heraf tunghøre.....	(11)	(8)
Hjertesygdomme	6	14
Sygdomme i Aandedrætsorganerne (Tub. undt.).....	10	6
— i Fordøjelsesorganerne.....	15	20
Holdningsfejl.....	1	12
Deformiteter.....	1	11
Andre kirurgiske Sygdomme	124	60
Hudsygdomme.....	84	44
Pedikulose.....	0	1
Talefejl.....	6	4
Imbecilitet.....	1	4
Inkontinentia urinae & alvi.....	0	0
Andre Svagheder.....	6	13
I alt Sygdomstilfælde.....	413	393
Antal syge Personer.....	411	385
Intet sygeligt paavist hos.....	32	18
I alt henvist til Skolelægen.....	413	403

Ligeledes har de afgivet Skøn over de Børn, der var indstillet til Hjælpe- og Værneklasser.

Skolesygeplejerskernes Virksomhed er fortsat i samme Spor som i tidligere Aar.

En Oversigt over Sygdomstilfælde behandlede af Skolesygeplejerskerne findes i nedenstaaende Tabel IV.

Iøvrigt har Skolesygeplejerskerne i det forløbne Aar foretaget Maaling og Vejning af Børnene i 1. Klasserne, 3. og 6. Klasserne, samt NB-Børnene, har været til Assistance for Skolelægerne i disse Træffetid paa Skolerne, og endelig selv haft fast Træffetid paa de enkelte Skoler daglig, afvekslende Formiddag og Eftermiddag.

Skoletandklinikken.

Grundet paa Skoleaarets Omlægning omfatter nedenstaaende Opgørelse Tiden fra 1. April 1922 til 31. Juli 1923.

Behandlingen er gennemført paa normal Maade, og i Slutningen af Perioden lykkedes det at udføre 2den Gennemgang af et større Antal Børn.

Resultatet af Klinikens Arbejde fremgaar af Tabel 1.

Ekstraktionerne fordelte sig saaledes:

4 overtallige Tænder,
2 I Præmolarer,
6 II ”
102 6½Aars Molarer, heraf 31 hos ikke betalende Børn i højere
Klasser.

114

Det samlede Antal Patienter har været 7 697 (6 445 ved 1ste Gennemgang og 1 252 ved 2den Gennemgang), og det samlede Antal behandlede Børn var 5 064, idet 107 Børn (52 Dreng og 55 Piger) gik ud af Skolerne, inden Behandlingen var foretaget, 29 Børn ikke mødte paa Grund af Sygdom (Tabel 2), Behandlingstilladelsen blev taget tilbage for 44 Børn (22 Dreng og 22 Piger), og 21 Børn (10 Dreng og 11 Piger) blev slettet paa Grund af Restance, inden Behandlingen var foretaget.

Af de mødte Børn var 1 012 fejlfri ved 1ste Eftersyn, medens Behandling ved 1ste Gennemgang maatte opgives paa 28 Børn (Tabel 3).

Paa de resterende 4 024 Børn udførtes 17 936 Behandlinger ved 1ste Gennemgang (8 634 paa Dreng og 9 302 paa Piger), og desuden udførtes ved 2den Gennemgang 2 814 Behandlinger (1 251 paa Dreng og 1 563 paa Piger), saaledes at der i Skoleaarets Løb ialt udførtes 20 750 Behandlinger (9 885 paa Dreng og 10 865 paa Piger) (Tabel 1).

Tabel 1.

	Antal Dage	Antal Timer	Antal Patienter				Fyldninger		Ekstraktion				Rensning		Rod-behandling		Andre Behandlinger.		Antal Behandlinger			
			Dreng		Piger				Mælke-tænder		Blivende Tænder								Dreng		Piger	
			I*	II*	I	II			I	II	I	II							I	II	I	II
A..... B.....	} 301	} 1204	2315	533	2407	617	6211	1704	2145	477	64	13	739	248	619	98	289	50	4798	1144	5269	1446
			793	45	930	57	5075	132	1360	66	37	153	9	1039	10	205	7	3836	107	4033	117	
I alt....	301	1204	3108	578	3337	674	11286	1836	3505	543	101	13	892	257	1658	108	494	57	8634	1251	9302	1563

*) I betegner 1ste Gennemgang, II 2den Gennemgang.

Tabel 2.

Indskrevet til Behandling						Heraf udgaaet af Skolerne i Aarets Løb						Slettet paa Grund af Restance			Ikke mødt til Behandling			Behandling nægtet						Behandlings-tilladelsen taget tilbage								
Dreng		Piger		Samlet Antal		Dreng		Piger		Samlet Antal		Dreng	Piger	Samlet Antal	Dreng	Piger	Samlet Antal	Dreng		Piger		Samlet Antal		Dreng	Piger	Samlet Antal						
A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	A	A	A	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	
2030	620	2050	565	4080	1185	355	68	435	53	790	121	31	25	56	9	6	4	10	13	16	182	233	167	211	349	444	23	31	35	26	58	57

A = betalingsdygtige. B = gratis behandlede.

Tabel 3.

	Antal fejlfri				Behandling umulig			
	Drenge		Piger		Drenge		Piger	
	I	II	I	II	I	II	I	II
A	499	102	470	125	13		9	3
B	9*)3**)	16	6,1*)3**)	11	14	4	2	
Summa	527	108	485	139	17		11	3

I betegner 1ste Gennemgang, II 2den Gennemgang.

*) Oversiddere ingen ny Karies.

***) Fremmede Plomber ingen nye Karies.

Tabel 4.

1. August 1923.	Videre Behandling nægtet			Oversiddere i 1ste Klasse		
	Drenge	Piger	Samlet Antal	Drenge	Piger	Samlet Antal
Summa	157	137	294	11	7	18

Til gratis Behandling var indskrevet 1 185 (nye) Børn, af hvilke 40 (26 Drenge og 14 Piger) gik ud af Skolerne, inden Behandlingen var foretaget, medens 16 ikke mødte paa Grund af Sygdom (Tabel 2), og Behandlingstilladelsen blev taget tilbage for 21 Børn (11 Drenge og 10 Piger), inden Behandlingen blev paabegyndt.

Af de resterende 1 108 var kun 27 eller 2,4 pCt. helt fejlfri ved 1ste Gennemgang (Tabel 3).

Til „Nødhjælp“ har der i Aarets Løb været henvist 135 (nye) Børn (46 Drenge og 89 Piger).

Blandt de behandlede Børn fandtes 47 fra private Skoler.

Tabel 5.

	Ret til gratis Behandling havde	Af disse nægtede	pCt
Skoleaaret 1918—19	1363	382	28,0
— 1919—20	1502	410	27,0
— 1920—21*)	1414	361	26,2
— 1921—22*)	1423	304	21,4
— 1922—23*)	1467	333	22,7

*) De overtagne Skoler er ikke medregnede.

Tabel 5 a.

De overtagne Skoler	Ret til gratis Behandling havde	Af disse nægtede	pCt
Skoleaaret 1920—21	256	200	78,9
— 1921—22	265	177	66,8
— 1922—23	162	111	68,5

Tabel 6.

	Ret til Viderebe- handling havde	Af disse nægtede	pCt
Den 1. April 1919	3727	390	10,5
— 1920	3903	378	9,7
— 1921	4105	353	8,6
— 1922	4281	370	8,6
Den 1. Aug. 1923	4183	294	7,0